

№ 21 (508)
Март 2-өд
лун 1939 во.

Став странајасса пролетаріјјас, ётувтчö!

Сыктывса УДАРЦИК

Леңёны
ВКП(б) Сык-
тывса Рајком
да РИК

Надежда Константиновна Крупская

Ставсојузса Коммунистической (большевик) Партия Центральной Комитета да СССР-са Народной Комиссаряс Советсан

Ставсојузса Коммунистической (большевик) партиялён Центральной Комитет да СССР-са Народной Комиссарясён Совет жужыда шогсомон юбортёны партиялы, рабочой классы да став ужалыс јөзлы, мыж февраль 27-өд лунё, 6 час 15 минут асылын, Москваин сокыда вісом борын күвсіс партиялён старејшой шлен, В. И. Ленинлён матыса отсасыс, ВКП(б) ЦК-са шлен, СССР Верховной Советса депутат Н. К. КРУПСКАЯ јорт.

Крупская јортлон кулём, коди ассыс став олёмсөсет коммунизм делбы, ем ыжыд воштому партиялы да ССР Союзса ужалыс јөзлы.

Ставсојузса Коммунистической (большевик) Партиялён Центральной Комитет.
СССР-са Народной Комиссарясён Совет.

Страна шогсө сокыд воштомуыс

Партиялён старејшой шлен, В. И. Ленинлён медматысса друг да отсасыс — Надежда Константиновна Крупская күвсом јылыс шогсана юбр обжо паскалис став страна паста, карясын і сіктясын траурой мітинглас вылын ужалыс јөз выражайтёны народлыс пыдия шогсом лобым ыжыд воштомуын, дубовын қазтылбын пламенни революционер, стојкөй большевик Н. К. Крупская јорт јылыс.

Став страна пасталыс воалбыны Надежда Константиновна күвсом күза соболезнованыјас. Уна со пісмёjasын да телеграммажасын партийнді, советской да общественней орғанизацијас, рабочий, колхозник, наукаса да искуствеса работника, студенты, школьник да пионеряс сокыда воштому күза выражайтёны ассыныс пыдия шогсом да скорб.

Столица пастасын траурой. Февраль 28-өд лунё воссіс дом Союзовлын Колоннад залд дес- туп, көні, вылын постамент вылын, цветяс пышкын покойчо Надежда Константиновна-

лон телө. Помаслытөг, уліцајас күза дүргівтөг мунд јөз да лөниника влівајтчо Колоннад залд. Столицаса ужалыс јөз скорбной молчанијең про- фітөні горт доиті, кристально-состом большевиклис об- ліксө асланыс сбломјасын нүомон. Мундны рабочий, работницијас, служашшой, Красной Армийаса бојецјас да командирјас, културалын фејателјас, педагогјас, студентјас. Пионерјас копыртены горт возын зна- монајас да советской фетвора- лын друглы сетөні прошишал- ной салут. Челадлён сіңасас- сінва.

Челад пёса рафетлісны Надежда Константиновна, коди ез жаліт вынсө советской граж- даналыс том поколеніе да ком- мунизм духон воспитајтөм юл.

Дүргівтөг пыртёны залд вен- нокјас. Челад колбын горт до- рох ловя цветјаслыс букетјас.

Горт дорын пыр суалд би- инской почетной караул.

22 часын почетной караул сүтбёны Сталын, Молотов, Ка- ганович, Ворошилов, Калинин, Микоян да Андреев јортјас.

Мукод странајасса откликјас Надежда Константиновна Крупская кулём вылёт

Іностраннөй печат паскыда от- клыкнітчіс Надежда Константи- новна Крупская кулём вылёт.

Англијаса, Францијаса, Амері- каса да мукод странајасса га- зетјас печатајтёны Москвасын юбортмјас да помештајтёны подробнөй некрологјас. Англі- ской газетјас юбортёны, мыж Н. К. Крупская вочіс ыжыд уж на- роднөй просвещеніе күза да Советской Союзса Народјас жіктісны сы дорд пыдых юбов да уваженіе.

Н. К. Крупская кулём јылыс юбортмсө амеріканской рабочой- яс слоң да работницијаслон встретітёма пыдия шогсомон.

Надежда Константиновна ку- лёмкөд жітідін США-са уна төдчана фејателјас зајавітіс:

„Н. К. Крупская,—зајавітіс „Совет рашіа тубе“ журналса редактор,——сетис ассыс став олёмсө рох рабочой да кре- станаң мездом вёсна, социалізм стройтөм вёсна Сылдан Яругы да дона образыс нем кеклә колас мілан гөлөмјасо не сөмын сы вёсна, мыж сіјө јавлајтчо матыса другон В. И. Ленинлён, но і сы вёсна, мыж сіјө став аслас олі- гиң самоотверженіја ужаліс человечество благојас вёсна“.

Советской Союзса друглас обществонос председатель Кор- лис Ламонд зајавітіс: „Н. К. Крупскаялён куломыс, мілан кадса великој женщинајас пыс- дылён“.

Ізвестнөй экономист Меріван- Клеек зајавітіс: „Н. К. Крупская да амеріканской женщинајас лыффны мілан поколеніјеын величајшой женщинајас пыс- дыїн, коди пырас історіяд, кы- ци Советской Республика лоб- домын участник“.

Рајцентрса комсомолецjasлон собраныje вылын

Февраль 28-од лунб Вілінса кулъгурал керка помешеніеын муніс рајцентрса комсомолецjasлон өтүвяя собраныje XIII-од Комі областнöй комсомолскöй конференцијалыс ітогас обсуждаитöм куза. Собраныje вылын присутствуетісны 175 комсомолец. Доклад вöчіс рајкомлса секретар Ієзимов юрт.

Ієзимов юрт аслас докладын вигталыс, мыж областнöй комсомолскöй организација партийнöй организација вескёдлөм улын вöчіс тöдчана уж комсомоло сујсöм вражескöй елементјасос разоблачитöм да вужнас бертöм куза. Тöдчымонja бурмöдіc и улысса комсомолскöй организацијајасон вескёдлөм. Тајон областнöй комсомолскöй организација шедöдіc комсомолецјас да томjöс політическöй да производственöй актівностлыс кыптом, коди петкöдіc СССР-са, РСФСР-са да Комі АССР-са Верховнöй Совет јасо бöржысігöн, производство вылын стахановской движеније да соцорджысöм паскöдöмын, ВКП(б)-лыс XVIII-од сjeзд встречајтöгöн і с. в. XIII-од Комі областнöй комсомолскöй конференција ВЛКСМ обкомлыс політическöй туј вічöс лыддіc правильнöй да отчотије кадколастса ужсö удовлетворітельнöй.

Но тајо вермöмјаскöд өттöшк комсомолскöй организација да сiјо ужын емöс уна тырмытöм торјас да бышыкајас, кодјас тыдовтчöны ВЛКСМ ЦК IV-од да VI-од пленумјаслыс шуöмјасос торја организацијајасон өлөмö пöрттöмын, народ врагјас коласјаскöд тыш лiчöдöмын, комсомолецјас да томjöзös політическöја воспитајтöмын, лезисны зев гырыс бышыкајас комсомолса шленјасос комсомолыс вöтлігöн да најöс комсомол восстановитöм յылыс вопросјас решаетгöн.

Тајо тырмытöмторјасыс да бышыкајасыс ем і міjan рајонса комсомолскöй организацијајаслон, ВЛКСМ рајкомлён. Доклад куза выступајтыс юртјас јоса да справедливöба крітікујтисни ВЛКСМ рајкомса вескёдлесјасос сыыс, мыж ВЛКСМ рајком комсомолскöй организацијајасон вескёдлö үк тырмытöм. Медса војдöр сiјо тыдовтчö комсомолецјас да ңесојузнöй томjöз да прімітіc колана резолюција.

Пöвсын пöлітіко-воспитателнöj уж слаба котыртöмын, мыж бніја кадöз абу тырмытöм выде-літöма пропагандистјасос да консультантјасос, а кодбс выделітöма ужалöны бнöз тырмытöм. ВЛКСМ рајком бjurosa шленјас (Грязных) комсомол выль пырыс јөз дорö подходитöны ңесерјознöja, бjurократическöja, коди петкöдчö выль пырыслы ташом вопросјас сеталомон: „Что такое демократический централизм”, „Кто такие народники”, „Как хотели придти народники к социализму”, „Когда организовались первые марксистские кружки в России” да с. в.

Выступајтыс юртјас сiž-жојоса крітікујтисни школајасын коммунистическöй воспитанїе омöла сувтöдöм куза, мыж бніја кадöз школајасо индöм комсомолец-вожатöјас ужалисны тырмытöм, даже торја вожатöјас оз-на тöдны ассыныс отрадјaccö. А ВЛКСМ рајкомса піонер отдељын Іуралыс Бессонова піонер уж бурмöдöм пыдди унжык кадсö зiліс уж вылыс пышыны, но комсомоллон бjуро сыкод лiбералычайтis, ез пріміт ңекущöм мера.

Комсомол жона тырмытöм ужалö оборононöй уж куза. Комитетјасса секретарјас, а сiž-жо ВЛКСМ рајком, оз тöдны кымын комсомолец осоавiахимса шленöн, күштöма мунö оборононöй значокјас выль нормајас сдајтöм, кымын комсомолец значкist.

Колö шуны, мыж собраныje вылын присутствуетысјас-сорытысјас еща с у в т л i с н i "ВКП(б) Историјалыс Краткý курс" велöдöм выль. Сувтлісны сомын кык-кујим кывjöн, мыж велöдчöм мунö омöла. Но ведем-на уна тырмытöмторјас, кор ВКП(б) Историјалыс Краткý курс велöдöн торја комсомолецјасос обязывајтöны, нүöдöны контролльяс практика (Гriva), сек-жо ВЛКСМ рајком из отсав корсны лiтература.

Собраныje XIII-од комі областнöй комсомолскöй конференцијалыс шуöмсö пöса ошкис да прімітіc колана резолюција.

Кылöдчіг кежлö лöсöдчöны тырмытöм

Вöрлеџан, а сiž-жо і вöр кылöдан организацијајасын орудујтлыс народлён врагјас уна во чж орöдлесни вöрлеџан да кылöдчан программајас тыртöм. Народлён врагјас пуктывлысны став вынысö, медым орöдны вöрлеџан план тыртöм, а леziм вöрсö костины јујас выль да разбдны морејасо, кылöдлесни ыжыд ңедовольство рабочойјас пöвсын советскöй власты да партиялалы паныд, зiлісны опöдны рöдiналыс выијör. Тајо налы ез удајтчи, да ңекор оз удајтчи. Советскöй народ грэмітіc да вöзö кутас грэмітны рöдiналыс ңизеникјасос, фашizмлыс подлö агентјасос, по-мөр бырдас вредитељстволысстав последствијејассо.

Но, колö шуны, мыж вредитељстволыс последствијејассо бырдöм вöрлеџан да кылöдчан ужас вылын мунö век-жö нöжjöна, коди тыдало туссов кылöдчіг кежлö лöсöдчана ужасыс.

Кылöдчан материал дагтöм вылын рајон паста колö ужавны 131 мортлы да 37 вöвли, коди ескö вермiс дастыны кылöдчіг кежлö тырмытöм материал, а ужалö сомын 66 морт да 11 вöв. Пурјасан ңöр кералома 29,1 процент выль, bona-јас вöчома 37,5 процент выль, рејајас стройтöма 8,3 процент выль, пыжас дастома 19 процент выль, местајас выль такелаж шыбытöм сомын 20 процент миңда.

Цыфрајас петкöдлöны, мыж кылöдчіг кежлö лöсöдчöм мунö терпітни поэтöма лока. Слав конторалон местајас выль вистом работнiкјас, фiстанциөнерјас ужалдны үк ңеудовлетьворітельнöја, рабочойјас пöвсын абу котыртöма стахановской движеније, социалiстiческöй опрjыгом, а пыружалыс кадр бесдејствујтö.

Славинöй фiстанциөнерјас тајо ужнас оз занiмајтчыны. Палаz-зын-кö колö стройтны 5000 метр bona, стройтöма 1775 метр, 101 реја пыфди абу вöчома ңöтi реја (fistanciөнер Jelokhin).

Тулысöз колыны лыда лунајас. Колö мобiлiзутын став вын кылöдчіг кежлö дастысом выль. Туссов кылöдчöм нүöдны большевистскоја, женыд каддя, косо нi отi көр көлтöг.

Ставсојузса Гельско-хозајственнöј Выставкаса участњикјас јылыс

Ставсојузса Гельско-хозајственнöј Выставкаса Главнöй Комитељон шуёмыс

Ставсојузса Гельско-хозајственнöј Выставкаса Главнöй Комитељон ВСХВ вылын участвутом јылыс тавоса февраль 16-бд лунса шудмын, мијан Коми АССР-са колхозјаслы, совхозјаслы, МТС-јаслы да социал-истической відмовомсын во-змимунысјаслы да организаторјаслы установитома ташом усло-вијејас:

I ҆ернöвöј културајас куза: ВСХВ вылын участвутом вылод сетни право Коми АССР-са се-щом колхозјаслы да совхозјаслы, кодјас 1937, 1938 војасоб бөстини ҆ернöвöј културајас куза став площађыс нешажык 14 центнер быд гектар вылыс.

Тајо петкодласјас абитом дырji ВСХВ вылын участвутом вылод сетси право се-щом колхозјаслы да совхозјаслы, кодјас став квадро площађыс 1937-1938 војасоб ҆ернöвöј културајас куза бөстини урожајс быд гектар вылыс—охимовöј шобди 17 центнерыс нешажык, id куза—16 центнерыс, шобди да збор куза—15 центнерыс нешажык, се-щом условијејас дырji, колхозлн-ко став квадро площађыс ҆ернöвöј културајас куза состављато 25 гектарыс нешажык.

II. долгуңец шабди куза: Коми АССР-са колхозјас да совхозјас, кодјас 1937, 1938 војасоб бөстини быд гектар вылыс 3,5 центнер լноволокно (паклатог), либо колхоз либо совхоз государстволы сдајтис-ко լноволокно (паклатог) быд гектар вылыс 2,5 центнерыс нешажык.

Выставка вылын участвутом вылод право сетни се-щом колхозјаслы, кодјас квадиси шабди долгуңец 10 гектарыс нешажык.

Шабди треста сдајтигон, 5 центнер треста пріравнівајччо-ти центнер волокнолы.

ВСХВ вылын участвутом вылод право сетни се-щом ли-меноводческј колхозјаслы да совхозјаслы, кодјас сдајтиси

государстволы быд гектар вы-лыс 4 центнерыс нешажык индом квадыг.

III. Пыш куза: Колхозјас, кодјас 1937, 1938 војасын бөстини урожај став квадро площађа вылыс (но 5 центнерыс нешажык) быд гектарыс нешажык:

a) Русскöј пыш куза—засо 4 центнерыс, квадисс 3 центнерыс;

b) Луныв пыш куза—7 центнерыс да се-щом условијејас дырji, јеслн-ко государстволы сдајтому 5 центнерс;

c) Луныв 6дјо војас селек-ционид пыш куза 5 центнерыс нешажык бостомыс да сијо государстволы ставнас сдајтому.

Установитни, миј пеңко-завод трестаи сдајтигон быд 6,5 центнер треста пріравнівајччо-ти центнер пыш кудељлы.

IV. Кормовöј културајас куза: Колхозјас, кодјас 1937, 1938 војасын бөстини урожај гектар вылыс:

Клевер да тімофејевка куза. Геменїкјас став площађыс, но нешажыкыс 2 гектарыс,—2,5 центнерыс нешажык;

Луцерна куза. Геменїкјас став площађа вылыс, но мед ез вол 5 гектарыс нешажыкыс, рајонјасын, квадро кіскалды 3,5 центнерыс нешажык да квадро кіскавны 2 центнерыс нешажык;

Мукöд республікајас, Крајјас да областјас куза (татчо пырø Коми АССР—ped).—гектар вылыс 30 центнерыс нешажык урожај.

Картупель куза. Колхозјас, кодјас 1937, 1938 војасын бөстини урожај став квадро площађыс, но мед ез вол 8 гектарыс нешажык, 150 центнерыс нешажык.

Овошијас куза. Колхозјас, кодјас 1937, 1938 војасын бөстини урожај шоркод да сор-я капуста куза став квадро площађыс, но мед ез вол 5 гектарыс, 250 центнерыс (Помсö вірөд 4-бд листбокыс)

гектар вылыс нешажык; рањнеј капуста куза став площађыс, но мед ез вол 5 гектарыс, шедöдны урожај дорыс 200 центнерыс быд гектар вылыс нешажык урожај.

ТОМАТЈАС да ОГУРЦЫ КУЗА.

Став квадро пуктасјас площађыс, но мед ез вол 5 гектарыс, шедöдны урожај быд гектар вылыс војам томатјас куза 115 центнерыс нешажык да огурцы куза 125 центнерыс нешажык.

Корнеплодјас куза... мукöд республікајас, крајјас да областјас куза свеклö либо морков садитом став площађа вылыс, но 2 гектар дорыс нешажыкыс—гектар вылыс 250 центнер дорыс урожај нешажык.

СКОТВІРОМ КУЗА

Вол відом куза. Колхознöй коневодческј фермајас, кодјас быдтиси быд 100 конематка вылод ...мукöд республікајас, крајјас да областјас куза—нешажык 80 чаныс (овмөссын 15 конематка емлун дырji).

Jöla гырыс скот куза. Колхознöй животноводческј фермајаслы, кодјас имейтени 10 листые мөссыс нешажык, кодјас 1937, 1938 војасын бөстини быд мөс жур вылод шоркод листомсö 1500 літрыс нешажык став породаа скотлыс.

Кукаңјас сидтому куза. Колхознöй молочнöй фермајас, кодјас быдтиси сені имейтчи мөсјассан да ќетелјассан лолом кукаңјас 95 процентыс нешажык да квадро тольыс тыртöз 20 кукаңыс нешажык лыдын мед шоркод быдмомыс вол 550 граммоп сутки.

Jaј вылод быдтому скот куза. Колхознöй животноводческј фермајас, кодјас 1938 војаси государстволы сдајтиси jaј вылод нешажык 15 юрыс шоркод жибөј весен.

Ставсојузса Гельско-хозяйственной Выставка участников 1938

Ставсојузса Гельско-хозяйственной Выставка Главной Комитетской
штабы

Ыжвідом куза. Колхозной фермајас, кодјас 1937-38 војасын быд піорыс ыж вылыс (балбіланбіс лыді бостіг) бостісны бур качества вурун, көні абу ешажык 20 овцематкас, чорыд вуруна піородалыс 2,8 кілограм да жынызып чорыд (романовской) породаалыс 3 кілограмм.

Балбі піјан куза. Колхозной фермајас, кодјас 1937-38 војасын во заводітчіг кежелі быд 100 матка вылыс 10 саң 13 центнерөрүс урожайност дырі 300 гектарыс не ешажык выработка.

Гектар вылыс 10 саң 13 центнерөрүс урожайност дырі 250 гектарыс не ешажык выработка, 13 центнер да вылынжык урожайност дырі 200 гектарыс не ешажык выработка.

Широкозахватной лнотеребілка вылоб ідралан 20 календарнобілунса не күзжык срокон не ешажык 60 гектарыс шоркофа 1937-1938 војасын лібі не ешажык 75 гектарыс 1938 воин.

BCXB ВЫЛО ВІРМУ ОВ- МОССА ПЕРЕДОВІКІЯСОС БОРДОМ МОГЫІГ ПЕТКОД- ЛАСІАС

1. ЧТЗ-Сталінец вылын ужалыс трактористасы, кодјас асланыс сменаын выработаітісны 1938 во чојён өті трактор выло не ешажык 600 гектарыс.

„СТЗ-ХТЗ“ колеснобіл трактор вылын ужалыс трактористасы, кодјас во гөгрөн асланыс сменаын выработаітісны не ешажык 325 гектарыс.

„Універсал-1“ да „Універсал-2“ тракторјас вылын ужалыс трактористас, кодјас во гөгрөн асланыс сменаын выработаітісны не ешажык 225 гектарыс.

2. МТС-са комбаінорјасы, кодјас массобіл уборка заводітчомса 25 календарнобілунса 15-футовобіл комбаін выло ужён 15-футовобіл комбаін выло ужён 15-футовобіл комбаін выработаітісны:

10 саң 13 центнерөрүс улынжык шоркоф урожайност дырі... војыв комбаінорјасы—140 гектар,

10 саң 13 центнерөрүс шоркоф урожайност дырі... војыв комбаінорјасы 130 гектар,

13 центнер дорыс вылынжык шоркоф урожайност дырі... војыв комбаінорјасы—120 гектар.

3. МК-1.100 вартан машина вылын ужалыс МТС-јасса да совхозјасса машіністјасы, кодјас вартісны сезон чојён 1000 тоннаыс не ешажык наң, сілж условијас дырі, наңлыс індом лысіс-кө бөлі вартома вартны заводітчомса 70 календарнобілунса срокыс не дыржыкбін. МО-900 да ВДО-34 вартан машинајас вылын ужалыс машіністјасы, кодјас сезон чојён вартісны 650 тоннаыс не ешажык сілж условијас дырі, наңлыс індом лысіс-кө бөлі вартома вартны заводітчомса 70 календарнобілунса срокыс не дыржыкбін.

4. Колхозјасын, совхозјасын да МТС-јасын тракторнобіл, полеводческобіл, хлопковобіл, садобіл, винограднобіл, овошнобіл, жіботноводческобіл да мукод бригадајаса бригадајасы, сілж бригадајасыс-кө ужалісны бригадаац во дорыс не регіондык да шедодісни петкодласјас, кодјас веңтұрттыи совхозјасы, колхозјасы, МТС-јасы да скотвідан фермајасы та жо Постановленіеон установітім петкодласјас 25 процентыс не ешажык выло.

5. Наң куза передовік звеңевійесі, кодјас получітісны урожајс колхозјасы установітім серті 50 процент мінда выло жык.

6. Шабді ңешкысјасы, кодјас лнотеребілка вылын ңешкісны шабді 100 гектар вылыс 20 календарнобілунса не күзжык срокон.

7. Машіністјасы, кодјас сезон чојён МТС-са шабді ңіралан машина вылын выработаітісны 15 тоннаыс не ешажык лібі шабді ңіралан Антонов машина вылын 5 тонн.

8. Передовік звеңевійесі, кодјас получітісны урожај 12 норма шабді күдељес шоркофда гектар вылыс 8 центнерөрүс не ешажык лібі 100 центнерөрүс номерыс не ешажык.

(Помс візід воан номерыс).

Отв. редактор А. Желохін.